

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Program wspierania reform i Europejski Instrument Stabilizacji Inwestycji

(2019/C 86/18)

Sprawozdawczyni: Olga ZRIHEN (BE/PES), posłanka do Parlamentu Walońskiego

Dokumenty źródłowe: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia Programu wspierania reform

COM(2018) 391 final

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji

COM(2018) 387 final

I. ZALECANE POPRAWKI DO PROGRAMU WSPIERANIA REFORM

Poprawka 1

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Reformy strukturalne mogą przyczynić się do osiągnięcia wysokiego stopnia odporności gospodarek krajowych i trwałej konwergencji między państwami członkowskimi, co ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego i niezakłóconego uczestnictwa w unii gospodarczej i walutowej. To osiągnięcie wysokiego stopnia trwałej konwergencji ma szczególne znaczenie dla państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w ramach ich przygotowań do przystąpienia do strefy euro.</p>	<p>Reformy strukturalne mające znaczenie dla UE i wskazane w europejskim semestrze mogą przyczynić się do wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz osiągnięcia wysokiego stopnia odporności gospodarek krajowych i trwałej konwergencji między państwami członkowskimi, co ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego i niezakłóconego uczestnictwa w unii gospodarczej i walutowej. To osiągnięcie wysokiego stopnia trwałej konwergencji ma szczególne znaczenie dla państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w ramach ich przygotowań do przystąpienia do strefy euro.</p>

Poprawka 2

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W skali całej Unii stopień wdrożenia reform strukturalnych w państwach członkowskich nadal nie jest wystarczający. Doświadczenia związane z wdrażaniem mechanizmu koordynacji polityki gospodarczej w ramach europejskiego semestru pokazują, że w ogólnym ujęciu wdrażanie reform strukturalnych przebiega powoli i nierównomiernie oraz że należy zintensyfikować krajowe wysiłki w tym zakresie i stworzyć system zachęt do takich reform.</p>	<p>W skali całej Unii stopień wdrożenia istotnych dla UE reform strukturalnych w państwach członkowskich nadal nie jest wystarczający. Doświadczenia związane z wdrażaniem mechanizmu koordynacji polityki gospodarczej w ramach europejskiego semestru pokazują, że w ogólnym ujęciu wdrażanie reform strukturalnych przebiega powoli i nierównomiernie oraz że należy zintensyfikować krajowe wysiłki w tym zakresie i stworzyć system zachęt do takich reform, w szczególności poprzez zwiększenie zaangażowania władz lokalnych i regionalnych odpowiedzialnych za zaspakajanie większości wskazanych potrzeb w zakresie reform.</p>

Poprawka 3

Motyw 15

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W celu zapewnienia, aby reformy wspierane w ramach programu dotyczyły wszystkich najważniejszych obszarów gospodarczych i społecznych, wsparcie finansowe i wsparcie techniczne udzielane przez Komisję – na wniosek państwa członkowskiego – powinno obejmować szeroki zakres polityk, w tym związanych z zarządzaniem finansami i aktywami publicznymi, reformami instytucjonalnymi i administracyjnymi, otoczeniem biznesowym, sektorem finansowym, rynkami produktów i usług, rynkami pracy, kształceniem i szkoleniem, zrównoważonym rozwojem, zdrowiem publicznym i dobrobytem społecznym.</p>	<p>W celu zapewnienia, aby reformy wspierane w ramach programu dotyczyły odpowiednich obszarów polityki, wsparcie finansowe i wsparcie techniczne udzielane przez Komisję – na wniosek państwa członkowskiego – powinno obejmować szeroki zakres dziedzin związanych z celami polityk UE, w tym z zarządzaniem finansami i aktywami publicznymi, reformami instytucjonalnymi i administracyjnymi, otoczeniem biznesowym, sektorem finansowym, rynkami produktów i usług, rynkami pracy, kształceniem i szkoleniem, zrównoważonym rozwojem, zdrowiem publicznym i dobrobytem społecznym.</p>

Poprawka 4

Motyw 17

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p><i>W celu zaspokojenia dodatkowych potrzeb w ramach programu państwa członkowskie powinny mieć możliwość przesuwania do budżetu programu zaprogramowanych środków według metody zarządzania dzielonego w ramach funduszy unijnych, zgodnie z odpowiednią procedurą. Przesunięte środki powinny być wdrażane zgodnie z zasadami niniejszego programu i wykorzystywane na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.</i></p>	<p><i>Gdyby środki przydzielone zgodnie z art. 26 niniejszego wniosku nie zostały rozdysponowane, państwo członkowskie lub Komisja powinny mieć możliwość zwrócenia się z wnioskiem o przesunięcie tych środków do funduszy ESI w celu wykorzystania ich na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.</i></p>

Uzasadnienie

Zapewnienie spójności z propozycją zmiany art. 21 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, przedłożoną w stosownym projekcie opinii (COTER-VI-038). Przesunięcie środków byłoby spójne również dlatego, że zarówno Program wspierania reform, jak i rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów oparte są na art. 175 TFUE.

Poprawka 5

Motyw 19

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W przypadku narzędzia realizacji reform konieczne jest określenie rodzajów reform, które powinny kwalifikować się do wsparcia finansowego. Aby zapewnić ich wkład w realizację celów programu, kwalifikujące się reformy powinny odpowiadać na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów.</p>	<p>W przypadku narzędzia realizacji reform konieczne jest określenie rodzajów reform, które powinny kwalifikować się do wsparcia finansowego. Aby zapewnić ich wkład w realizację celów programu, kwalifikujące się reformy powinny odpowiadać na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów i po uwzględnieniu odpowiednich perspektyw regionalnych.</p>

Uzasadnienie

KE tworzy wyraźne powiązanie między programami wydatków a europejskim semestrem, który może służyć swojemu celowi tylko wtedy, gdy perspektywy regionalne zostaną wzmocnione i włączone do niego.

Poprawka 6

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Aby stworzyć poważną zachętę dla państw członkowskich do przeprowadzania reform strukturalnych, należy określić maksymalny wkład finansowy, który będzie dostępny dla tych państw w ramach instrumentu na każdym etapie procesu alokacji i na każde wezwanie. Ten maksymalny wkład należy obliczać na podstawie liczby ludności państw członkowskich. Aby zachęty finansowe rozkładały się na cały okres stosowania programu, środki finansowe powinny być przydzielane państwom członkowskim etapowo. Podczas pierwszego dwudziestomiesięcznego etapu państwom członkowskim powinna być udostępniana połowa (11 000 000 000 EUR) całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform; po przedstawieniu projektu zobowiązań do reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać kwotę nieprzekraczającą ich maksymalnego przydziału.</p>	<p>Aby stworzyć poważną zachętę dla państw członkowskich do przeprowadzania reform strukturalnych mających znaczenie dla UE, należy określić maksymalny wkład finansowy, który będzie dostępny dla tych państw w ramach instrumentu na każdym etapie procesu alokacji i na każde wezwanie. Ten maksymalny wkład należy obliczać na podstawie wskaźników, które należy przyjąć dla polityki spójności na lata 2021–2027 (PKB na mieszkańca, bezrobocie wśród młodych, niski poziom wykształcenia, zmiana klimatu oraz przyjmowanie i integracja migrantów). Aby zachęty finansowe rozkładały się na cały okres stosowania programu, środki finansowe powinny być przydzielane państwom członkowskim etapowo. Podczas pierwszego dwudziestomiesięcznego etapu państwom członkowskim powinna być udostępniana połowa (11 000 000 000 EUR) całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform; po przedstawieniu projektu zobowiązań do reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać kwotę nieprzekraczającą ich maksymalnego przydziału.</p>

Poprawka 7

Motyw 23

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Aby zapewnić poczucie odpowiedzialności za reformy i skupić się na istotnych reformach, państwa członkowskie powinny wskazać zobowiązania do reform odpowiadających na wyzwania określone w kontekście europejskiego semestru (w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów) i zaproponować szczegółowy pakiet środków służących wdrożeniu tych reform, wskazując odpowiednie cele pośrednie i końcowe oraz harmonogram wdrażania nieprzekraczający trzech lat. W trakcie całego procesu należy dążyć do ścisłej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi i ją osiągnąć.</p>	<p>Aby zapewnić poczucie odpowiedzialności za reformy i skupić się na istotnych reformach, państwa członkowskie powinny, przy zaangażowaniu wszystkich szczebli rządowych, wskazać zobowiązania do reform odpowiadających na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru (w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów i po uwzględnieniu odpowiednich perspektyw regionalnych) i zaproponować szczegółowy pakiet środków służących wdrożeniu tych reform, wskazując odpowiednie cele pośrednie i końcowe oraz harmonogram wdrażania nieprzekraczający trzech lat. Państwa członkowskie powinny również wskazać, w jaki sposób istniejące istotne działania polityczne UE zostały skoordynowane w celu wsparcia proponowanych reform. W trakcie całego procesu należy dążyć do ścisłej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi i ją osiągnąć.</p>

Poprawka 8

Dodać nowy motyw po motywie 23

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p><i>Państwa członkowskie powinny określić, w jaki sposób zaangażują swoje władze lokalne i regionalne w ocenę potrzeb w zakresie reform oraz w projektowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę zobowiązań związanych z reformami. To zaangażowanie będzie miało ustrukturyzowany i ciągły charakter i będzie dokonywać się w kontekście europejskiego semestru, tak by władze lokalne i regionalne mogły od samego początku wziąć udział jako pełnoprawni partnerzy w dialogu z Komisją Europejską, który będzie prowadzić do publikowania sprawozdań krajowych i zaleceń dla poszczególnych krajów. Państwa członkowskie zdecydują o sposobie organizacji takiego zaangażowania, aby było ono zgodne z ich regulacjami konstytucyjnymi i z obecnym podziałem władzy na różnych poziomach sprawowania rządów.</i></p>

Poprawka 9

Motyw 31

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W celu należytego zarządzania finansami należy określić szczegółowe przepisy dotyczące zobowiązań budżetowych, płatności, a także zawieszania, anulowania oraz odzyskiwania środków. Warunkiem dokonania płatności powinna być pozytywna ocena Komisji w sprawie realizacji zobowiązań do reform przez państwo członkowskie. Powinna istnieć możliwość zawieszenia i anulowania wkładu finansowego w przypadku, gdy państwo członkowskie nie wdrożyło w zadowalający sposób zobowiązań do reform. Aby zapewnić trwały wpływ reform po ich wdrożeniu, należy określić rozsądny okres, jaki musi upłynąć od wypłaty wkładu finansowego, aby reformy można było uznać za trwałe. Jako rozsądny minimalny okres należy przyjąć pięć lat. Należy ustanowić odpowiednie procedury kontrydiktoryjności w celu zapewnienia poszanowania prawa państw członkowskich do przedstawienia uwag w związku z decyzją Komisji dotyczącą zawieszenia, anulowania lub odzyskania wypłaconych kwot.</p>	<p>W celu należytego zarządzania finansami należy określić szczegółowe przepisy dotyczące zobowiązań budżetowych, płatności, a także zawieszania, anulowania oraz odzyskiwania środków. Płatność powinny być dokonywane w ratach rocznych, na podstawie pozytywnej oceny Komisji w sprawie postępów w realizacji zobowiązań do reform przez państwo członkowskie. Powinna istnieć możliwość zawieszenia i anulowania wkładu finansowego w przypadku, gdy państwo członkowskie nie wdrożyło w zadowalający sposób zobowiązań do reform. Aby zapewnić trwały wpływ reform po ich wdrożeniu, należy określić rozsądny okres, jaki musi upłynąć od wypłaty wkładu finansowego, aby reformy można było uznać za trwałe. Jako rozsądny minimalny okres należy przyjąć pięć lat. Należy ustanowić odpowiednie procedury kontrydiktoryjności w celu zapewnienia poszanowania prawa państw członkowskich do przedstawienia uwag w związku z decyzją Komisji dotyczącą zawieszenia, anulowania lub odzyskania wypłaconych kwot.</p>

Poprawka 10

Motyw 32

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Jeżeli chodzi o instrument wsparcia technicznego, państwa członkowskie korzystały w coraz większym stopniu ze wsparcia technicznego w ramach programu wspierania reform strukturalnych – pierwotne szacunki dotyczące jego wykorzystania zostały przewyższone. Niemal wszystkie państwa członkowskie wystąpiły z wnioskami o wsparcie w ramach programu wspierania reform strukturalnych, a ich wnioski dotyczyły wszystkich obszarów polityki objętych tym programem. Z tego względu należy utrzymać główne cechy programu wspierania reform strukturalnych, w tym działania kwalifikujące się do finansowania w ramach instrumentu wsparcia technicznego.</p>	<p>Jeżeli chodzi o instrument wsparcia technicznego, państwa członkowskie korzystały w coraz większym stopniu ze wsparcia technicznego w ramach programu wspierania reform strukturalnych – pierwotne szacunki dotyczące jego wykorzystania zostały przewyższone. Niemal wszystkie państwa członkowskie wystąpiły z wnioskami o wsparcie w ramach programu wspierania reform strukturalnych, a ich wnioski dotyczyły wszystkich obszarów polityki objętych tym programem. Z tego względu należy utrzymać główne cechy programu wspierania reform strukturalnych, w tym działania kwalifikujące się do finansowania w ramach instrumentu wsparcia technicznego. Komisja Europejska i rządy krajowe powinny zachęcać władze lokalne i regionalne do używania instrumentów wsparcia technicznego poprzez pełne otwarcie tych instrumentów dla wszystkich szczebli sprawowania rządów oraz aktywną promocję ich użytkowania.</p>

Poprawka 11

Art. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Ogólne cele</p> <p>Program wspiera następujące cele ogólne we wszystkich państwach członkowskich:</p> <p>(a) pomoc w sprostaniu wyzwaniom o charakterze strukturalnym, jakie państwa członkowskie napotykają w toku reform krajowych mających na celu poprawę wydajności ich gospodarek oraz odporności struktur gospodarczych i społecznych, przyczyniając się w ten sposób do spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; oraz</p> <p>(b) pomoc we wzmacnianiu zdolności administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wyzwań, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarczy i społeczny.</p>	<p>Ogólne cele</p> <p>Program wspiera następujące cele ogólne we wszystkich państwach członkowskich:</p> <p>(a) pomoc w sprostaniu wyzwaniom o charakterze strukturalnym, wskazanym jako mające znaczenie dla UE w ramach europejskiego semestru, napotykanym przez państwa członkowskie w toku reform krajowych oraz mających na celu poprawę odporności struktur gospodarczych i społecznych, przyczyniając się w ten sposób do spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na poziomie europejskim; oraz</p> <p>(b) pomoc we wzmacnianiu zdolności administracyjnych państw członkowskich i ich odpowiednich władz lokalnych i regionalnych w odniesieniu do wyzwań, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarczy i społeczny.</p>

Poprawka 12

Art. 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p><i>Zakres</i></p> <p>Cele ogólne i szczegółowe określone w art. 4 i 5 odnoszą się do obszarów polityki związanych ze spójnością, konkurencyjnością, wydajnością, badaniami naukowymi i innowacjami, inteligentnym, zrównoważonym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, miejscami pracy i inwestycjami; w szczególności są to:</p>	<p><i>Zakres</i></p> <p>Cele ogólne i szczegółowe określone w art. 4 i 5 odnoszą się do obszarów polityki, które są istotne dla wdrażania celów Traktatu UE, są powiązane z kompetencjami UE oraz są związane ze spójnością, konkurencyjnością, wydajnością, badaniami naukowymi i innowacjami, inteligentnym, zrównoważonym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, miejscami pracy i inwestycjami; w szczególności są to:</p>

Poprawka 13

Artykuł 7

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p><i>Budżet</i></p> <p>1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 25 000 000 000 EUR w cenach bieżących.</p> <p>2. Szacunkowy podział kwoty, o której mowa w ust. 1, jest następujący:</p> <p>do 22 000 000 000 EUR na narzędzie realizacji reform;</p> <p>do 840 000 000 EUR na instrument wsparcia technicznego;</p> <p>do 2 160 000 000 EUR na instrument wsparcia konwergencji, w tym:</p> <p>(i) do 2 000 000 000 EUR na wsparcie finansowe; oraz</p> <p>(ii) do 160 000 000 EUR na wsparcie techniczne.</p>	<p><i>Budżet</i></p> <p>1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 25 000 000 000 EUR w cenach bieżących.</p> <p>2. Szacunkowy podział kwoty, o której mowa w ust. 1, jest następujący:</p> <p>do 22 000 000 000 EUR na narzędzie realizacji reform;</p> <p>do 840 000 000 EUR na instrument wsparcia technicznego;</p> <p>do 2 160 000 000 EUR na instrument wsparcia konwergencji, w tym:</p> <p>(i) do 2 000 000 000 EUR na wsparcie finansowe; oraz</p> <p>(ii) do 160 000 000 EUR na wsparcie techniczne.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W przypadku gdy do dnia 31 grudnia 2023 r. państwo członkowskie nienależące do strefy euro nie podejmie w ramach instrumentu wsparcia konwergencji wyraźnych działań zmierzających do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, maksymalna kwota dostępna dla tego państwa członkowskiego w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji zgodnie z art. 26 jest przesuwana do narzędzia realizacji reform, o którym mowa w lit. a) pierwszego akapitu niniejszego ustępu. Komisja przyjmuje decyzję w tej sprawie po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.</p> <p>3. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki związane z przygotowaniem, monitorowaniem, kontrolą, audytem i ewaluacją, niezbędnymi do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów, w szczególności wydatki na opracowania, spotkania z ekspertami, działalność informacyjną i komunikacyjną, w tym na komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim są one związane z celami niniejszego rozporządzenia, wydatki związane z technologiami informacyjnymi nastawionymi na przetwarzanie i wymianę informacji, w tym narzędziami informatycznymi dla przedsiębiorstw, a także wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, jakie ponosi Komisja w związku z zarządzaniem programem. Wydatki mogą obejmować również, w ramach każdego z trzech instrumentów, o których mowa w art. 3, koszty innych działań wspierających, takich jak kontrola jakości i monitorowanie w terenie projektów z zakresu wsparcia technicznego, a także koszty wzajemnego doradztwa i ekspertów związane z oceną i wdrażaniem reform strukturalnych.</p> <p>4. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.</p>	<p>W przypadku gdy do dnia 31 grudnia 2023 r. państwo członkowskie nienależące do strefy euro nie podejmie w ramach instrumentu wsparcia konwergencji wyraźnych działań zmierzających do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, maksymalna kwota dostępna dla tego państwa członkowskiego w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji zgodnie z art. 26 jest przesuwana do narzędzia realizacji reform, o którym mowa w lit. a) pierwszego akapitu niniejszego ustępu. Komisja przyjmuje decyzję w tej sprawie po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.</p> <p>3. <i>W przypadku nierozdysponowania środków przydzielonych zgodnie z art. 26 niniejszego wniosku, środki przyznane państwu członkowskiemu mogą – na jego wniosek lub na podstawie propozycji Komisji – zostać przeniesione do funduszy ESI w celu wykorzystania ich na rzecz danego państwa członkowskiego.</i></p> <p>4. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki związane z przygotowaniem, monitorowaniem, kontrolą, audytem i ewaluacją, niezbędnymi do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów, w szczególności wydatki na opracowania, spotkania z ekspertami, działalność informacyjną i komunikacyjną, w tym na komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim są one związane z celami niniejszego rozporządzenia, wydatki związane z technologiami informacyjnymi nastawionymi na przetwarzanie i wymianę informacji, w tym narzędziami informatycznymi dla przedsiębiorstw, a także wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, jakie ponosi Komisja w związku z zarządzaniem programem. Wydatki mogą obejmować również, w ramach każdego z trzech instrumentów, o których mowa w art. 3, koszty innych działań wspierających, takich jak kontrola jakości i monitorowanie w terenie projektów z zakresu wsparcia technicznego, a także koszty wzajemnego doradztwa i ekspertów związane z oceną i wdrażaniem reform strukturalnych.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p>5. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.</p>

Uzasadnienie

Zapewnienie spójności z propozycją zmiany art. 21 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, przedłożoną w stosownym projekcie opinii (COTER-VI-038). Przesunięcie środków byłoby spójne również dlatego, że zarówno Program wspierania reform, jak i rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów oparte są na art. 175 TFUE.

Poprawka 14

Art. 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W załączniku I określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o liczbę ludności każdego państwa członkowskiego. Taki maksymalny wkład finansowy pozostaje dostępny do przydzielenia go każdemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji, o którym mowa w art. 10, i na każde wezwanie w ramach tego procesu.</p>	<p>W załączniku I określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o wskaźniki, które należy przyjąć dla polityki spójności na lata 2021–2027 (PKB na mieszkańca, bezrobocie wśród młodych, niski poziom wykształcenia, zmiana klimatu oraz przyjmowanie i integracja migrantów). Taki maksymalny wkład finansowy pozostaje dostępny do przydzielenia go każdemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji, o którym mowa w art. 10, i na każde wezwanie w ramach tego procesu.</p>

Poprawka 15

Art. 11 ust. 3, lit. e)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>ustalenia krajowe dotyczące skutecznego wdrażania zobowiązań państw członkowskich w zakresie reform, w tym proponowanych celów pośrednich i końcowych, a także związanych z nimi wskaźników; oraz</p>	<p>ustalenia krajowe dotyczące skutecznego wdrażania zobowiązań państw członkowskich w zakresie reform, w tym proponowanych celów pośrednich i końcowych, a także związanych z nimi wskaźników; sposób angażowania władz lokalnych i regionalnych w ustalanie zobowiązań w zakresie reform w kontekście europejskiego semestru, jak również w ich wdrażanie, monitorowanie oraz ocenę; oraz</p>

Poprawka 16

Art. 11 ust. 3, dodać nowy punkt po lit. e)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p><i>jako część ustaleń krajowych dotyczących wdrażania zobowiązań w zakresie reform: szczególne środki zapewniające spójność oraz koordynację pomiędzy programem, funduszami ESI oraz, odpowiednio, innymi programami finansowanymi przez UE; powinny one zawierać szczegółowy plan działania dla władz lokalnych i regionalnych w zakresie budowania zdolności</i></p>

Poprawka 17

Art. 11 ust. 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Komitet Polityki Gospodarczej, ustanowiony decyzją Rady 2000/604/WE w sprawie składu i Statutu Komitetu Polityki Gospodarczej⁽¹⁾, może przedstawiać swoją opinię w sprawie projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie.</p>	<p>Komitet Polityki Gospodarczej, ustanowiony decyzją Rady 2000/604/WE w sprawie składu i Statutu Komitetu Polityki Gospodarczej¹, przedstawia swoją opinię w sprawie projektów zobowiązań do reform, przedstawionych przez państwa członkowskie.</p>

Poprawka 18

Art. 12 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Decyzja, o której mowa w ust. 1, określa wkład finansowy, który jest wypłacany w jednej racie po osiągnięciu przez państwo członkowskie w zadowalający sposób wszystkich celów pośrednich i końcowych dla każdego zobowiązania dotyczącego reform.</p> <p>W decyzji wskazuje się termin wprowadzenia w życie zobowiązań do reform, który nie może przypadać później niż trzy lata po przyjęciu decyzji. W decyzji określa się również: szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące wdrażania zobowiązań do reform, a także sprawozdań z postępów, które to sprawozdania dane państwo członkowskie będzie przedstawiać w ramach europejskiego semestru; odpowiednie wskaźniki dotyczące realizacji celów pośrednich i końcowych; oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych.</p>	<p>Decyzja, o której mowa w ust. 1, określa wkład finansowy, który jest wypłacany w rocznej racie po osiągnięciu przez państwo członkowskie w zadowalający sposób wszystkich celów pośrednich i końcowych na każdy rok, dla każdego zobowiązania dotyczącego reform.</p> <p>W decyzji wskazuje się termin wprowadzenia w życie zobowiązań do reform, który nie może przypadać później niż trzy lata po przyjęciu decyzji. W decyzji określa się również: szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące wdrażania zobowiązań do reform, a także sprawozdań z postępów, które to sprawozdania dane państwo członkowskie będzie przedstawiać w ramach europejskiego semestru; odpowiednie wskaźniki dotyczące realizacji celów pośrednich i końcowych; oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych.</p>

⁽¹⁾ Decyzja Rady z dnia 29 września 2000 r. w sprawie składu i Statutu Komitetu Polityki Gospodarczej (2000/604/WE (Dz.U. L 257 z 11.10.2000, s. 28).

Poprawka 19

Art. 14

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p data-bbox="177 387 794 450"><i>Sprawozdawczość państwa członkowskiego w ramach europejskiego semestru</i></p> <p data-bbox="177 504 794 781">Nie naruszając przepisów art. 12 ust. 3 akapit drugi, zainteresowane państwo członkowskie ma obowiązek składać regularnie sprawozdania w ramach europejskiego semestru, informując o postępach w realizacji zobowiązań do reform. Na potrzeby tego wymogu zachęca się państwa członkowskie, aby korzystały z krajowych programów reform jako narzędzia do zdawania sprawozdań z postępów w realizacji reform. Szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące sprawozdawczości oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych są określane w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1.</p>	<p data-bbox="794 387 1412 450"><i>Sprawozdawczość państwa członkowskiego w ramach europejskiego semestru</i></p> <p data-bbox="794 504 1412 947">Nie naruszając przepisów art. 12 ust. 3 akapit drugi, zainteresowane państwo członkowskie ma obowiązek składać regularnie sprawozdania w ramach europejskiego semestru, informując o postępach w realizacji zobowiązań do reform. Na potrzeby tego wymogu zachęca się państwa członkowskie, aby korzystały z krajowych programów reform jako narzędzia do zdawania sprawozdań z postępów w realizacji reform, w tym sprawozdań ze środków podjętych w celu zapewnienia koordynacji między programem, funduszami EFS i, odpowiednio, innymi programami finansowanymi przez UE. Szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące sprawozdawczości oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych są określane w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1. Stosownie do tego Komisja dokonuje przeglądu swych wytycznych w sprawie treści krajowych programów reform.</p>

Poprawka 20

Art. 19 ust. 2, dodać nowy punkt po lit. e)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p data-bbox="794 1249 1412 1417">wdrażaniem działań podejmowanych przez władze lokalne i regionalne w kontekście krajowych programów reform w celu budowania potencjału; władze lokalne i regionalne składają wnioski w ramach konkretnego segmentu programu i są bezpośrednimi beneficjentami udzielonego wsparcia technicznego.</p>

Poprawka 21

Art. 26

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p data-bbox="177 1720 794 1998">W załączniku X określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych, o której mowa punkcie w art. 7 ust. 2 lit. c) ppkt (i). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego kwalifikującego się państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o liczbę ludności każdego państwa członkowskiego, i ma on zastosowanie do każdego z etapów i wezwań w ramach procesu przydziału środków, które są określone w art. 10.</p>	<p data-bbox="794 1720 1412 2087">W załączniku X określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. c) ppkt (i). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego kwalifikującego się państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o wskaźniki, które należy przyjąć dla polityki spójności na lata 2021–2027 (PKB na mieszkańca, bezrobocie wśród młodych, niski poziom wykształcenia, zmiana klimatu oraz przyjmowanie i integracja migrantów) i ma on zastosowanie do każdego z etapów i wezwań w ramach procesu przydziału środków, które są określone w art. 10.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Nie naruszając przepisów art. 7 ust. 2 akapit drugi, taki maksymalny wkład finansowy udostępnia się do przydzielenia go każdemu kwalifikującemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji zgodnie z procedurą określoną w art. 10; wkład ten powinien stanowić wkład dodatkowy, przewyższający wysokość wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, i przyznawany państwu członkowskiemu za podjęcie dodatkowych reform zgodnie z art. 25.</p>	<p>Nie naruszając przepisów art. 7 ust. 2 akapit drugi, taki maksymalny wkład finansowy udostępnia się do przydzielenia go każdemu kwalifikującemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji zgodnie z procedurą określoną w art. 10; wkład ten powinien stanowić wkład dodatkowy, przewyższający wysokość wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, i przyznawany państwu członkowskiemu za podjęcie dodatkowych reform zgodnie z art. 25.</p>

II. ZALECANE POPRAWKI DO EUROPEJSKIEGO INSTRUMENTU STABILIZACJI INWESTYCJI

Poprawka 22

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W szczególności, w celu wsparcia państw członkowskich, których walutą jest euro, lepszego reagowania na szybko zmieniającą się sytuację gospodarczą i stabilizowania ich gospodarek poprzez utrzymanie poziomu inwestycji publicznych w przypadku dużych wstrząsów asymetrycznych, należy ustanowić Europejski Instrument Stabilizacji Inwestycji (EISI).</p>	<p>W szczególności, w celu wsparcia państw członkowskich, których walutą jest euro, lepszego reagowania na szybko zmieniającą się sytuację gospodarczą i stabilizowania ich gospodarek poprzez utrzymanie poziomu inwestycji publicznych w przypadku dużych wstrząsów asymetrycznych, należy ustanowić Europejski Instrument Stabilizacji Inwestycji (EISI). <i>EISI powinien przyczynić się do stabilizacji inwestycji publicznych podejmowanych przez wszystkie szczeble sprawowania rządów, gdyż władze lokalne i regionalne odpowiadają za 66 % inwestycji, które nie osiągnęły jeszcze poziomu sprzed kryzysu. Umożliwienie lokalnym i regionalnym organom utrzymanie poziomu ich inwestycji zapobiegłoby dalszemu pogłębianiu się szoków asymetrycznych.</i></p>

Uzasadnienie

Należy podkreślić znaczenie szczebla lokalnego i regionalnego dla inwestycji.

Poprawka 23

Motyw 15

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwo członkowskie wnoskujące o wsparcie z EISI powinno spełniać rygorystyczne kryteria kwalifikowalności oparte na zgodności z decyzjami i zaleceniami przyjętymi w unijnych ramach nadzoru budżetowego i gospodarczego w okresie dwóch lat przed złożeniem wniosku, tak aby nie ograniczać zachęty dla tego państwa członkowskiego do prowadzenia ostrożnej polityki budżetowej.</p>	<p>Państwo członkowskie wnoskujące o wsparcie z EISI powinno spełniać rygorystyczne kryteria kwalifikowalności oparte na zgodności z decyzjami i zaleceniami przyjętymi w unijnych ramach nadzoru budżetowego i gospodarczego, w tym z zaleceniami zawartymi w komunikacie Komisji „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu”[1a], a także na zgodności z kodeksem konwergencji obejmującym kryteria umożliwiające zwiększenie poczucia odpowiedzialności w okresie dwóch lat przed złożeniem wniosku, tak aby nie ograniczać zachęty dla tego państwa członkowskiego do prowadzenia ostrożnej i zrównoważonej polityki budżetowej.</p> <p>[1a] [COM(2015) 12 final, 13.1.2015.]</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 24

Motyw 21

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie powinny przeznaczyć wsparcie otrzymane z EISI na kwalifikujące się inwestycje publiczne, a także utrzymać ogólny poziom inwestycji publicznych na stałym poziomie, odpowiadającym średniemu poziomowi inwestycji publicznych z ostatnich pięciu lat, tak aby zapewnić realizację celu określonego w niniejszym rozporządzeniu. W tej kwestii oczekuje się od państw członkowskich, by ich priorytetem było utrzymanie kwalifikujących się inwestycji finansowanych z funduszy polityki spójności w ramach programów wspieranych przez Unię za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p>	<p>Państwa członkowskie powinny przeznaczyć wsparcie otrzymane z EISI na kwalifikujące się inwestycje publiczne, a także utrzymać ogólny poziom inwestycji publicznych na stałym poziomie, odpowiadającym średniemu poziomowi inwestycji publicznych z ostatnich pięciu lat, tak aby zapewnić realizację celu określonego w niniejszym rozporządzeniu. W tej kwestii oczekuje się od państw członkowskich, by ich priorytetem było utrzymanie kwalifikujących się inwestycji finansowanych z funduszy polityki spójności w ramach programów wspieranych przez Unię za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p> <p>Jeżeli jednak okaże się, że ze względu na dotkliwość kryzysu dane państwo członkowskie nie jest w stanie utrzymać takiego poziomu inwestycji publicznych, do jakiego zobowiązało się w momencie otrzymania wsparcia, Komisja Europejska powinna określić niższy poziom inwestycji publicznych, który dane państwo członkowskie powinno zapewnić.</p>

Uzasadnienie

Może się zdarzyć, że kryzys będzie na tyle poważny, że państwa członkowskie nie będą w stanie utrzymać poziomu inwestycji publicznych, do jakiego zobowiązały się w momencie otrzymania wsparcia. W takim wypadku Komisja Europejska powinna być w stanie określić niższy poziom inwestycji publicznych, które państwa członkowskie zobowiązane będą osiągnąć.

Poprawka 25

Motyw 33

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>EISI należy postrzegać jako pierwszy krok w kierunku opracowania w dłuższym okresie pełnoprawnego mechanizmu ubezpieczeniowego służącego wspieraniu stabilizacji makroekonomicznej. Obecnie EISI polegałby na udzielaniu pożyczek i dotacji na spłatę odsetek. Jednocześnie nie wyklucza się, że EMS lub jego następca prawny będzie w przyszłości zaangażowany w udzielanie pomocy finansowej na wsparcie inwestycji publicznych państwom członkowskim, których walutą jest euro, borykającym się z niekorzystnymi warunkami ekonomicznymi. Ponadto w przyszłości możliwe jest ustanowienie dobrowolnego mechanizmu ubezpieczeniowego dysponującego możliwością zaciągania pożyczek, opartego na dobrowolnych wkładach państw członkowskich, który stanowiłby potężny instrument do celów stabilizacji makroekonomicznej chroniącej przed asymetrycznymi wstrząsami.</p>	<p>EISI należy postrzegać jako pierwszy krok w kierunku opracowania w dłuższym okresie pełnoprawnego mechanizmu ubezpieczeniowego służącego wspieraniu stabilizacji makroekonomicznej. Na pierwszym etapie EISI polegałby na udzielaniu pożyczek i dotacji na spłatę odsetek. Jednocześnie EMS lub jego następca prawny może angażować się w udzielanie pomocy finansowej na wsparcie inwestycji publicznych państwom członkowskim, których walutą jest euro, borykającym się z niekorzystnymi warunkami ekonomicznymi. Ponadto konieczne jest ustanowienie mechanizmu ubezpieczeniowego dysponującego możliwością zaciągania pożyczek, opartego na wkładach państw członkowskich, który stanowiłby potężny instrument do celów stabilizacji makroekonomicznej chroniącej przed asymetrycznymi wstrząsami.</p>

Uzasadnienie

Jaśniejsze sformułowanie motywu 33 w oparciu o równoważne propozycje poprawek do projektu sprawozdania Reimera Böge (EPL/DE) i Pervenche Berès (S & D/FR) przedstawionego w Komisji ECON Parlamentu Europejskiego.

Poprawka 26

Art. 3 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>decyzji Rady stwierdzającej, że nie zostały podjęte żadne skuteczne działania w celu skorygowania nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 8 lub art. 126 ust. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – w okresie dwóch lat przed złożeniem wniosku o wsparcie z EISI;</p>	<p>decyzji Rady stwierdzającej, że nie zostały podjęte żadne skuteczne działania w celu skorygowania nadmiernego deficytu zgodnie z art. 126 ust. 8 lub art. 126 ust. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – w okresie dwóch lat przed złożeniem wniosku o wsparcie z EISI, przy uwzględnieniu komunikatu Komisji „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu”[1];</p> <p>[1] COM(2015) 12 final, 13.1.2015.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 27

Art. 5 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W roku następującym po wypłacie pożyczki z EISI Komisja sprawdza, czy dane państwo członkowskie przestrzega kryteriów, o których mowa w ust. 1. W szczególności Komisja weryfikuje również poziom, na jakim dane państwo członkowskie utrzymuje kwalifikujące się inwestycje publiczne w ramach programów wspieranych przez Unię za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p> <p>Jeżeli po wysłuchaniu zainteresowanego państwa członkowskiego Komisja uzna, że warunki określone w ust. 1 nie zostały spełnione, przyjmuje decyzję, w której:</p> <p>a) wzywa do przedterminowej spłaty całości lub, w stosownych przypadkach, części pożyczki z EISI; oraz</p> <p>b) postanawia, że po spłacie pożyczki z EISI dane państwo członkowskie nie będzie uprawnione do otrzymania dotacji na spłatę odsetek.</p> <p>Komisja przyjmuje decyzję bez zbędnej zwłoki oraz podaje ją do wiadomości publicznej.</p>	<p>W roku następującym po wypłacie pożyczki z EISI Komisja sprawdza, czy dane państwo członkowskie przestrzega kryteriów, o których mowa w ust. 1. W szczególności Komisja weryfikuje również poziom, na jakim dane państwo członkowskie utrzymuje kwalifikujące się inwestycje publiczne w ramach programów wspieranych przez Unię za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p> <p>Jeżeli po wysłuchaniu zainteresowanego państwa członkowskiego Komisja uzna, że warunki określone w ust. 1 nie zostały spełnione, przyjmuje decyzję, w której:</p> <p>a) wzywa do przedterminowej spłaty całości lub, w stosownych przypadkach, części pożyczki z EISI; oraz</p> <p>b) postanawia, że po spłacie pożyczki z EISI dane państwo członkowskie nie będzie uprawnione do otrzymania dotacji na spłatę odsetek.</p> <p>Niemniej Komisja może również dojść do wniosku, że z uwagi na skutki kryzysu dane państwo członkowskie nie było w stanie utrzymać poziomu inwestycji określonego w ust. 1.</p> <p>Komisja przyjmuje decyzję bez zbędnej zwłoki oraz podaje ją do wiadomości publicznej.</p>

Uzasadnienie

Może się zdarzyć, że kryzys będzie na tyle poważny, że państwa członkowskie nie będą w stanie utrzymać poziomu inwestycji publicznych, do jakiego zobowiązały się w momencie otrzymania wsparcia. W takim wypadku Komisja Europejska powinna być w stanie określić niższy poziom inwestycji publicznych, które państwa członkowskie zobowiązane będą osiągnąć.

Poprawka 28

Art. 22 ust. 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>celowości ustanowienia dobrowolnego mechanizmu ubezpieczeniowego służącego stabilizacji makroekonomicznej.</p>	<p>możliwości ustanowienia w pełni funkcjonalnego mechanizmu ubezpieczeniowego zapewniającego stabilizację makroekonomiczną.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

III. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

W sprawie Programu wspierania reform

1. Podkreśla, że reformy strukturalne mające znaczenie dla UE oraz wnoszące do niej wartość dodaną są kluczowe dla zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, odporności i konwergencji w ramach Unii oraz UGW; zauważa, że wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących reform strukturalnych mających znaczenie dla UE jest ogólnie niezadowolające, co wynika z braku przejścia odpowiedzialności za nie i z niedostatecznego potencjału administracyjnego na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.
2. Ubolewa, że Komisja Europejska nadal nie przedstawiła definicji „reform strukturalnych” w kontekście zarządzania gospodarką UE i ewentualnego wsparcia za pośrednictwem programów UE, takich jak Program wsparcia reform. Powtarza w tym kontekście, że zgodnie z zasadą pomocniczości, zakres reform strukturalnych kwalifikujących się do wsparcia UE powinien być ograniczony do dziedzin polityki, które są istotne dla wdrażania celów zapisanych w Traktacie UE i które dotyczą bezpośrednio kompetencji UE. KR odrzuca wszelkie propozycje dotyczące finansowania przez UE nieokreślonych reform strukturalnych w państwach członkowskich, które to reformy nie zostały poddane uprzedniej przejrzystej ocenie europejskiej wartości dodanej i nie są bezpośrednio związane z kompetencjami UE zapisanymi w Traktacie. W tym kontekście KR przywołuje swą rezolucję z dnia 1 lutego 2018 r., w której odrzucił wniosek Komisji Europejskiej dotyczący rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów (UE) nr 1303/2013 z dnia 6 grudnia 2017 r. ⁽²⁾.
3. Z zadowoleniem przyjmuje ideę wspierania państw członkowskich pragnących zaangażować się za pomocą wkładu finansowego i pomocy technicznej w daleko idące zobowiązania w zakresie reform, które zostały wskazane w kontekście europejskiego semestru; podkreśla, że europejski semestr powinien jak najszybciej uwzględnić cele zrównoważonego rozwoju i być spójny z długofalowymi celami inwestycyjnymi polityki spójności UE na lata 2021–2027.
4. Z zadowoleniem przyjmuje koncepcję Instrumentu Wsparcia Konwergencji dla państw członkowskich, które poczyniły wyraźne kroki w kierunku przystąpienia do strefy euro, który to instrument zapewnia również wkład finansowy i pomoc techniczną.
5. Uważa, że alokacja ogólnej puli środków w ramach programu na podstawie populacji byłaby sprzeczna z celem Traktatu dotyczącym spójności, który stanowi podstawę prawną programu (art. 175 TFUE); podkreśla, że właściwym kluczem dla alokacji powinny być wskaźniki przyjęte dla polityki spójności na lata 2021–2027 (PKB na mieszkańca, bezrobocie wśród młodych, niski poziom wykształcenia, zmiana klimatu oraz przyjmowanie i integracja migrantów); podkreśla, że takie podejście konsekwentnie uwzględniałoby to, iż niektóre państwa członkowskie, które podjęły widoczne kroki w kierunku przystąpienia do strefy euro, mogą potrzebować reform mniej niż niektórzy obecni członkowie strefy euro.
6. Jest zaniepokojony tym, że kwota ryczałtowa wypłacona państwu członkowskiemu po wdrożeniu istotnego pakietu reform może być niewystarczającym bodźcem do podjęcia decyzji o przeprowadzeniu takiej reformy; podobnie obawia się, że płatność w jednej transzy dokonana dopiero po wdrożeniu reform jeszcze bardziej ten bodziec osłabi.
7. Zdecydowanie popiera koncepcję, zgodnie z którą zalecenia dla poszczególnych krajów powinny wspierać inwestycje w nie mniejszym stopniu niż reformy regulacyjne; podkreśla, że zalecenia dotyczące inwestycji należy dostosować do długoterminowej perspektywy inwestycyjnej przyjętej przez fundusze ESI; zauważa, że niedawne badanie przeprowadzone przez DG EMPL pokazuje, że w latach 2012–2015, 62 % wszystkich potrzeb dotyczących reform wdrażanych w kontekście europejskiego semestru mieściło się w zakresie funduszy strukturalnych, oraz że programy operacyjne pokrywały w rzeczywistości 42 % takich potrzeb. Zaznacza, że program powinien koordynować wszystkie istotne programy wydatków UE; zaleca, by możliwe było również przenoszenie środków z programu do funduszy ESI.
8. Zauważa, że dzięki programowi semestr europejski mógłby jeszcze bardziej zyskać na znaczeniu, ponieważ wspierałby jedynie reformy strukturalne wskazane w kontekście semestru. Podkreśla, że w związku z tym kluczowe znaczenie ma ulepszenie europejskiego semestru pod względem efektywności oraz poczucia odpowiedzialności za realizację zobowiązań w zakresie reform, w oparciu o zasadę partnerstwa i zapewnieniu większej przejrzystości władzom lokalnym i regionalnym. Zaznacza, że niezależne instytucje, takie jak krajowe rady budżetowe i krajowe rady ds. produktywności, powinny pomagać wszystkim szczeblom sprawowania rządów oraz odpowiednim zainteresowanym stronom w ocenie potrzeb w zakresie reform oraz w monitorowaniu wdrażania programu.
9. Odnotowuje, że 36 % wszystkich zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych w 2018 r. dotyczy bezpośrednio roli miast i regionów, co odzwierciedla obecny podział sił na wszystkich szczeblach sprawowania rządów. Zauważa ponadto, że biorąc pod uwagę te zalecenia, które jedynie pośrednio dotyczą roli władz lokalnych i regionalnych, i te, których wpływ jest różny w zależności od regionu, to 83 % wszystkich zaleceń ma charakter terytorialny.

⁽²⁾ COM(2017) 826 final.

10. W związku z tym podkreśla, że w celu zapewnienia poczucia odpowiedzialności za reformy strukturalne oraz ich skutecznego wdrożenia, władze lokalne i regionalne powinny być zaangażowane w europejski semestr od jego początkowych etapów, jako partnerzy zajmujący się projektowaniem i wdrażaniem, oraz że powinno to stać się kryterium oceny wiarygodności ustaleń dotyczących wdrażania pakietu reform. Nalega na swoją propozycję w sprawie kodeksu postępowania dotyczącego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w semestr; wyraża zadowolenie w związku z przyjęciem w lipcu 2018 r. przez Parlament Europejski poprawki do rozporządzenia w sprawie Programu wspierania reform strukturalnych i podkreśla potrzebę udziału władz lokalnych i regionalnych w przygotowywaniu i wdrażaniu reform strukturalnych.

11. Zauważa, że wstępne wyniki trwającego badania zleconego przez KR pokazują, że budowanie potencjału miast i regionów nie zostało zadowalająco uwzględnione w ramach obecnych WRF. Odnotowuje wyzwanie, jakim jest zapewnienie zdolności administracyjnych władzom lokalnym i regionalnym, które są bezpośrednimi lub pośrednimi adresatami 68 % zaleceń dla poszczególnych krajów na 2018 rok. Wskazuje w tym kontekście, że program Erasmus dla przedstawicieli samorządów lokalnych mógłby ułatwić transfer wiedzy i najlepszych praktyk.

12. Wyraża ubolewanie z powodu braku odpowiednich dowodów wskazujących, w jakim stopniu władze lokalne i regionalne wykorzystały program wspierania reform strukturalnych; podkreśla, że dostęp władz lokalnych i regionalnych do instrumentu wsparcia technicznego w ramach programu powinien być proaktywnie wspierany na wszystkich szczeblach sprawowania rządów; ponawia swój wniosek o stworzenie jednolitego i przejrzystego zestawu wytycznych koordynujących wszystkie finansowane przez UE środki zapewniające pomoc techniczną i wspierające budowanie potencjału w ramach nowych WRF.

13. Zachęca do przyjmowania zintegrowanych podejść terytorialnych zaprojektowanych w procesie oddolnym w celu wspierania korzystnych ekosystemów do wdrażania reform strukturalnych istotnych dla UE.

14. Wyraża ubolewanie, że Komisja Europejska postanowiła przeznaczyć środki na centralnie zarządzany program wsparcia reform, ograniczając jednocześnie programy o dzielonym zarządzaniu i europejskiej wartości dodanej, takie jak programy w ramach polityki spójności UE.

W sprawie Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji

15. Zauważa, że czynniki strukturalne narażają państwa członkowskie na duże szoki asymetryczne, które powodują gwałtowne zmniejszenie inwestycji publicznych, przede wszystkim na poziomie lokalnym i regionalnym, oraz generują negatywne skutki uboczne dla pozostałych państw.

16. Zgadza się z Komisją, że należy chronić inwestycje publiczne przed szokami asymetrycznymi; przypomina, że władze lokalne i regionalne odpowiadają za ponad 66 % inwestycji publicznych w UE; przypomina także, że inwestycje na szczeblu regionalnym nie osiągnęły jeszcze poziomu sprzed kryzysu; podkreśla, że należy zapewnić ochronę przed skutkami szoków asymetrycznych w przypadku inwestycji dokonywanych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

17. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek w sprawie Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji (EISI), którego celem jest większe uodpornienie krajowych polityk fiskalnych na szoki asymetryczne, przy jednoczesnym osiągnięciu długoterminowej stabilności; uważa, że może to być pierwszym krokiem na drodze do wyposażenia UGW w tymczasowy mechanizm absorpcji szoków.

18. Zauważa, że wniosek pozwala na przyszlą modernizację systemu i ponawia swoje wezwanie skierowane do Komisji Europejskiej, aby z czasem opracowała w pełni funkcjonalny mechanizm bezpieczeństwa zapewniający stabilizację gospodarczą, taki jak na przykład fundusz na czarną godzinę.

19. Podziela pogląd Komisji, że w celu uniknięcia trwałych transferów oraz pokusy nadużycia, jedynie państwa członkowskie, które stosują się do ogólnych ram zarządzania UE i czynią postępy w zakresie konwergencji, powinny móc odwoływać się do EISI.

20. Odnotowuje, że EISI mógłby zaczynać się od pożyczek i relatywnie małych dotacji; uważa, że potencjał fiskalny powinien być wystarczająco duży, aby był skuteczny; wyraża zaniepokojenie, czy maksymalna kwota pożyczki w wysokości 30 mln EUR będzie zadowalająca w przypadku dotkliwego kryzysu dotyczącego kilku państw członkowskich.

21. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji, zgodnie z którym EISI uzupełnia istniejące instrumenty, takie jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI), i nie pokrywa się z Europejskim Mechanizmem Stabilności (EMS), mimo że ma on nieco podobny zakres. Zauważa jednak, że stabilizacja makroekonomiczna nie jest obecnie uznawana za wyraźny cel budżetu UE, co stwarza ograniczenia odnośnie do zakresu wykorzystania EISI.
22. Zauważa, że termin „szoki asymetryczne” mógłby obejmować również kryzys płynności; uważa, że właściwą reakcją na kryzys płynności jest program bezwarunkowych transakcji monetarnych (transakcje OMT) Europejskiego Banku Centralnego, uwarunkowany udziałem państwa członkowskiego w programie EMS, a nie EISF.

Bruksela, dnia 5 grudnia 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
